

TEISĖS AKTŲ APŽVALGA

2009 m. rugpjūčio mėn. Nr. 67

ŠIAME NUMERYJE:

- **Lietuvos Respublikos teisės aktai**
 - Darbo teisė
 - Juridiniai asmenys
 - Mokesčiai
 - Socialinis draudimas
 - Vertybiniai popieriai
 - Viešieji pirkimai
- **Europos Sąjungos teisės naujienos**
 - Viešieji pirkimai
- **Strateginių partnerių Baltarusijoje
VLASOVA MIKHEL&PARTNERS
kontoros naujienos**

Lietuvos Respublikos teisės aktai

DARBO TEISĖ

Pakeistas darbo kodeksas

2009 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XI-394, kuriuo buvo pakeistas Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (Žin., 2009, Nr. 91-3925) (toliau – Darbo kodeksas). Pakeitimai įsigaliojo nuo 2009 m. rugpjūčio 1 d.

Numatyta, kad nuo šiol nelegaliu darbu yra laikomas ne tik darbas nesudarius darbo sutarties, tačiau ir teisės aktų nustatyta tvarka nepranešus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui apie asmenų priėmimą į darbą.

Kiti Darbo kodekso pakeitimai buvo priimti 2009 m. liepos 23 d. (Žin., 2009, Nr. 93-3993). Pastarieji įsigaliojo nuo 2009 m. rugpjūčio 4 d. ir galios iki 2010 m. gruodžio 31 d.

Darbo kodekso pakeitimai numato didesnę nei buvo darbuotoju, dirbančių pagal terminuotas darbo sutartis apsaugą. Nustatyta, kad pagal terminuotas darbo sutartis dirbantiems darbuotojams negali būti taikomos mažiau palankios darbo sąlygos, kvalifikacijos kėlimo ir skatinimo galimybės negu darbuotojams, dirbantiems pagal neterminuotas darbo sutartis.

Pakeitimai numato, jog jei darbuotojui priklauso ne mažesnė kaip penkių mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išėtinė išmoka, darbdavys šią išmoką savo sprendimu gali išmokėti ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo atleidimo iš darbo dienos, išėtinės išmokos sumų mokėjimą išdėstydamas lygiomis dalimis ir ne rečiau negu kas mėnesį. Taip pat pakeistos nuostatos, reglamentuojančios viršvalandinį darbą. Dabar viršvalandinis darbas per dieną (pamainą) neturi viršyti keturių valandų ir šimto dvidešimties valandų per metus.

Darbo kodekso pakeitimai suteikė daugiau galimybių darbo santykius reguliuoti per kolektyvines sutartis. Numatyta, kad kolektyvinėje sutartyje galima susitarti, jog:

- darbo sutartis su darbuotojais, kuriems iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko ne daugiau kaip trys metai, gali būti nutraukiama, jeigu darbuotojo palikimas darbe iš esmės pažeistų darbdavio interesus. Nesant kolektyvinės sutarties, apribojimas taikomas asmenims, kuriems iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko ne daugiau kaip penki metai;
- darbdaviui nutraukiant terminuotą darbo sutartį iki jos termino pabaigos, darbuotojui gali būti sumokėta ne mažesnė negu darbuotojo vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio išėtinė išmoka. Jei įmonėje kolektyvinės sutarties nėra, tai nutraukiant terminuotą darbo sutartį, jam turi būti sumokama už likusį darbo sutarties galiojimo laiką;
- kolektyvinėje sutartyje galima nustatyti, kad darbdavys turi teisę nutraukti darbo sutartį raštu pasirašytinai įspėjęs darbuotoją ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį. Tam tikros darbuotojų grupės (asmenys, kuriems iki pensijos liko mažiau nei penkti metai, neščios moterys ir t. t.) apie atleidimą iš darbo turi būti įspėti ne vėliau kaip prieš du mėnesius. Per įspėjimo laikotarpį darbdavys turi duoti

SUTKIENĖ, PILKAUSKAS IR PARTNERIAI
Didžioji 23, LT – 01128 Vilnius, Lietuva
Tel.: (8 5) 251 4444, 251 4445
Faks.: (8 5) 251 4455
El. paštas: spp@spp.lt
www.spp.lt

darbuotojui laisvo nuo darbo laiko naujo darbo paieškoms. Šio laiko trukmė negali būti mažesnė negu dešimt procentų darbo laiko normos, tenkančios darbuotojui per įspėjimo terminą. Laisvas nuo darbo laikas suteikiamas darbuotojo ir darbdavio sutarta tvarka. Už šį laiką darbuotojui paliekamas jo vidutinis darbo užmokestis, o nustačius kolektyvinėje sutartyje gali būti mokamas ne mažesnis negu Vyriausybės patvirtintas minimalusis valandinis atlygis už kiekvieną suteiktą valandą naujo darbo paieškoms;

- (iv) kai nustatomos naujos darbo apmokėjimo sąlygos, darbdavys turi raštu pranešti darbuotojams ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki jų įsigaliojimo. Kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatytas kitoks įspėjimo terminas, tačiau jis negali būti trumpesnis negu 2 savaitės.

Patvirtintas Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo sąlygų ir tvarkos aprašas

2009 m. rugpjūčio 14 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-500 buvo patvirtintas Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo sąlygų ir tvarkos aprašas (Žin., 2009, Nr. 98-4134), kuris įsigaliojo nuo 2009 m. rugpjūčio 19 d.

Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo sąlygų ir tvarkos aprašas reguliuoja leidimo dirbti Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, jo galiojimo laiko pratęsimo, atsisakymo išduoti arba pratęsti jo galiojimo laiką ir jo panaikinimo sąlygas ir tvarką bei sąlygas, kurioms esant iš užsieniečio nereikalaujama įsigyti leidimo dirbti.

Minėtu ministro įsakymu taip pat buvo panaikinti anksčiau galioję įsakymai, reguliavę leidimų dirbti užsieniečiams išdavimo tvarką.

JURIDINIAI ASMENYS

Pakeistas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas

2009 m. liepos 17 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XI-354 (Žin., 2009, Nr. 91-3914), kuriuo iš dalies pakeistas 2000 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas Nr. VIII-1835 (Žin., 2000, Nr. 64-1914) (toliau – Įstatymas). Daugelis Įstatymo pakeitimų įsigaliojo 2009 m. liepos 31 dieną, o kai kurie 2009 m. rugpjūčio 1 dieną.

Įstatymo pakeitimo projektas, kuris ir buvo priimtas minėtu 2009 m. liepos 17 d., buvo aprašytas gegužės mėnesio naujienų biuletenyje Nr. 64. Įstatymo pakeitimais papildytos akcininkų neturtinės teisės, akcininkų teisė dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis, visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo tvarka, panaikinti draudimai dėl užimamų pareigų susijusiose bendrovėse, įtvirtinti nauji reikalavimai bendrovėms viešai platinančioms perleidžiamuosius vertybinius popierius ir kt.

Pakeistas Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas ir Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas

2009 m. liepos 21 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XI-375 (Žin., 2009, Nr. 93-3968), kuriuo pakeistas bei išdėstytas nauja redakcija 2002 m. spalio 10 d. Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui

turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas (Žin., 2002, Nr. 103-4604) (toliau – Įstatymas). Naujoji Įstatymo redakcija įsigaliojo 2009 m. rugpjūčio 4 d., išskyrus Įstatymo nuostatas dėl strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo ir potencialaus įmonės dalyvio atitikties europinei ir transatlantinei integracijai kriterijų, kurios įsigalios 2009 m. spalio 1 d.

Įstatymas nustato, kurios įmonės ir įrenginiai turi strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui, kurie iš jų nuosavybės teise privalo priklausyti valstybei, o kuriuose iš jų (ir kokiomis sąlygomis) kapitalo dalį gali turėti privatūs nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, paliekant sprendžiamąją galią valstybei.

2009 m. liepos 21 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XI-372 (Žin., 2009, Nr. 93-3965), kuriuo iš dalies pakeistas 2000 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74-2262) (toliau – Civilinis kodeksas). Civilinio kodekso pakeitimai įsigaliojo 2009 m. rugpjūčio 4 d. Civilinio kodekso pakeitimais nustatyta, kad juridinių asmenų, nurodytų Įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą Civilinis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek Įstatymas nenumato kitaip.

MOKESČIAI

Pakeistas mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymas

2009 m. liepos 23 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XI-400, kuriuo buvo pakeistas Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymas (Žin., 2009, Nr. 93-3989) (toliau – Įstatymas). Pakeitimai įsigalios nuo 2010 m. sausio 1 d.

Numatyta, kad už nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnę negu išgautas gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį taikomas didesnis mokesčio tarifas. Jis apskaičiuojamas nustatytus tarifas dauginant iš koeficiento. Tarifai mokesčio mokėtojo indeksuojami pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą mokestinių metų vartotojų kainų indeksą. Indeksas nustatomas palyginus mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas su 2005 metų gruodžio mėnesio kainomis. Indeksavimo koeficientas, kurį taikant indeksuojami mokesčio už valstybinius gamtos išteklius tarifai, nustatomas vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto. Indeksuoti mokesčio tarifai įsigalioja nuo kalendorinių metų, einančių po mokestinio laikotarpio, sausio 1 dienos.

Įstatymas taip pat nustato, kad mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, išskyrus mokestį už medžiojamųjų gyvūnų išteklius, mokėtojai, mokestinio laikotarpio mokesčio deklaracijoje taikydami indeksuotą tarifą, apskaičiuoja ir moka mokestį už visą per tą mokestinį laikotarpį išgautą gamtos išteklių kiekį.

Mokesčio mokėtojai, mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, privalo užpildyti metines mokesčio už valstybinius gamtos išteklius deklaracijas ir jas pateikti tai teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios veiklos teritorijoje jie yra arba privalo būti įregistruoti mokesčio mokėtojais, ir sumokėti mokestį iki kalendorinių metų, einančių po mokestinio laikotarpio, vasario 1 dienos.

SOCIALINIS DRAUDIMAS

Pakeistas Valstybinio socialinio draudimo įstatymas

2009 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą Nr. XI-389, kuriuo buvo pakeistas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas (Žin., 2009, Nr. 93-3981) (toliau – Įstatymas). Pakeitimai įsigaliojo nuo 2009 m. rugpjūčio 4 d.

Įstatymo pakeitimais buvo patikslintas draudžiamųjų pajamų apibrėžimas. Numatyta, kad apskaičiuota pardavimo pridėtinės vertės mokesčio suma už patiektas prekes ir suteiktas paslaugas nepriskiriama draudžiamosioms pajamoms.

Taip pat numatyta, kad Nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, kurie gauna pajamas pagal autorines sutartis, iš draudėjo – Lietuvos vieneto, su kuriuo jie nesusiję darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, ligos ir motinystės socialiniu draudimu ir sveikatos draudimu. Tačiau numatyta išimtis, kai tokios pajamos gaunamos verčiantis individualia veikla. Nuolatiniai gyventojai, gaunantys pajamas iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, iš draudėjo, su kuriuo jie nesusiję darbo santykiais privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti, ir sveikatos draudimu, išskyrus atvejus, kai tokios pajamos gaunamos verčiantis individualia veikla.

2009 m. liepos 22 d. minėtasis Įstatymas buvo dar kartą pakeistas priimant įstatymo pakeitimą Nr. XI-390 (Žin., 2009, Nr. 93-3982) (toliau – Įstatymas). Naujoji Įstatymo redakcija įsigaliojo nuo 2009 m. rugpjūčio 4 d. Pakeitimai nustato, kad 2009 metais asmenų, gaunančių pajamų iš sporto veiklos, socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir mokamos nuo šių asmenų iš sporto veiklos gautų pajamų, neviršijančių keturių Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių sumos per mėnesį. Už 2009 metus individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrųjų tikrųjų narių ir asmenų, kurie verčiasi individualia veikla, išskyrus ūkininkus ir jų partnerius, socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir mokamos nuo šių asmenų gautų pajamų metinės sumos, neviršijančios keturių Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių sumos per mėnesį.

VERTYBINIAI POPIERIAI

Patvirtinti Informacinio dokumento, privalomo rengti viešai platinant vidutinio dydžio emisijas, turinio reikalavimai ir atvejai, kada jo rengti nereikia

2009 m. rugpjūčio 20 d. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija priėmė nutarimą Nr. 1K-12 (Žin., 2009, Nr. 100-4213), kuriuo patvirtino Informacinio dokumento, privalomo rengti viešai platinant vidutinio dydžio emisijas, turinio reikalavimus ir atvejus, kada jo rengti nereikia (toliau – Reikalavimai). Reikalavimai įsigaliojo 2009 m. rugsėjo 1 d.

Reikalavimai taikomi vidutinio dydžio perleidžiamųjų vertybinių popierių emisijoms, t. y. tada, kai viešai platinami akcinės bendrovės vertybiniai popieriai, kurių bendra pardavimo vertė viršija 350 tūkst. litų, tačiau nesiekia 8 mln. 632 tūkst. litų per 12 mėnesių laikotarpį, ir kurių viešas platinimas nepatenka į vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų reguliavimo sritį. Reikalavimuose įtvirtinta, jog prieš pradėdant

Lietuvos Respublikoje viešai platinti vidutinio dydžio emisijos vertybinius popierius turi būti parengtas ir viešai prieinamas informacinis dokumentas apie bendrovę ir jos siūlomus vertybinius popierius (toliau – Informacinis dokumentas). Pažymėtina, jog taip pat numatyti atvejai, kada Informacinio dokumento rengti nereikia.

Reikalavimuose detalizuojamas Informacinio dokumento turinys bei jo paskelbimo tvarka.

VIEŠIEJI PIRKIMAI

Pakeistas viešųjų pirkimų įstatymas

2009 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos Seimas įstatymu Nr. XI - 395 pakeitė Viešųjų pirkimų įstatymą (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102; 2008, Nr. 81-3179). Įstatymo pakeitimai įsigalioja nuo 2009 m. rugsėjo 1 d.

Pakeitimai numato, kad perkančioji organizacija, atlikdama tarptautinio pirkimo vertės pirkimus, iš anksto skelbia apie numatomus atlikti pirkimus tais atvejais, kai ji ketina pasinaudoti galimybe sutrumpinti pasiūlymų pateikimo terminus ir kai prekių ir paslaugų vertė yra ne mažesnė kaip 2 589 600 Lt (750 000 EUR), darbų – ne mažesnė kaip 20 610 618 Lt (5 923 000 EUR). Įstatyme nustatyta tvarka skelbia skelbimą apie pirkimą (projekto konkursą), skelbimą apie pirkimo sutarties sudarymą (projekto konkurso rezultatus). Šie skelbimai spausdinami Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ bei skelbiami Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje.

Įstatymo naujojoje redakcijoje perkančiosios organizacijos, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes, konsulines įstaigas užsienyje ir Lietuvos Respublikos atstovybes prie tarptautinių organizacijų, įpareigtos sudaryti viešųjų pirkimų vykdymo einamaisiais biudžetinais metais planus, kasmet skelbti apie planuojamus tais metais atlikti viešuosius pirkimus Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir, esant techninei galimybei, perkančiosios organizacijos tinklalapyje; viešai skelbti pirkimo dokumentus, taip pat apie pagrindinius atliekamo viešojo pirkimo procedūrų etapus pildant pirkimo procedūrų ataskaitą dalimis Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka. Be to, turės būti skelbiamos pirkimų, įvykdytų ar nutrauktų pirkimo (preliminariųjų) sutarčių, išskyrus sudarytas atliekant mažos vertės pirkimą ar atliekant pirkimus pagal sudarytą preliminarąją sutartį ataskaitos (šiuo metu tokius reikalavimus Vyriausybė nustatė 2009 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 247 „Dėl reikalavimų skelbti papildomą informaciją apie viešųjų pirkimų vykdymą nustatymo“ (Žin., 2009, Nr. 41-1566) Vyriausybės įstaigoms ir kitoms Vyriausybei atskaitingoms valstybės institucijoms, ministerijoms, įstaigoms prie ministerijų ir kitoms ministerijoms pavaldžioms valstybės institucijoms (toliau – Valstybės valdymo institucijos).

Nustatyta, kad supaprastinti pirkimai iš Viešųjų pirkimų įstatymo 91 straipsnyje nurodytų tiekėjų bus vykdomi taikant pirkimų tvarką, nustatytą Įstatymo 13 straipsnyje, atsisakyta pareigos perkančiosioms organizacijoms „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ spausdinti skelbimus apie viešuosius pirkimus, leista juos skelbti tik Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Pažymėtina, kad skelbimų apie atliekamus tarptautinio pirkimo vertės pirkimus, skelbiamų Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, išlaidas padengia Bendrija. Todėl Įstatyme nustatyta, kad apie pirkimus privalomai būtų skelbiama tik Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, specialiai įsteigtoje informacijai apie viešuosius pirkimus skleisti.

Siekiant išvengti galimų draudžiamų susitarimų, šiame Įstatyme nustatyta, kad tiekėjo sąžiningumo deklaracijoje tiekėjas nurodytų, jog, teikdamas pasiūlymą, jis nedalyvauja Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje nurodytuose draudžiamuose susitarimuose ir susitarimuose, pažeidžiančiuose Viešųjų pirkimų įstatymo, taip pat toje pačioje deklaracijoje pateiktą informaciją apie tai, su kokiais ūkio subjektais tiekėjas yra susijęs Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 12 dalyje nustatytais būdais, bei patvirtintų, kad jeigu vienas ar keli iš jo nurodytų ūkio subjektų, su kuriais jis yra susijęs, dalyvauja pirkime ir pateikia savarankišką pasiūlymą (pasiūlymus), tiekėjas šiame pirkime veikia nepriklausomai nuo jų ir jie laikytini konkurentais. Paaiškėjus, kad toks tiekėjo deklaravimas buvo melagingas, tiekėjas būtų pašalintas iš viešojo pirkimo procedūros. Taip pat siekiant užkirsti kelią ūkio subjektų konkurenciją ribojantiems susitarimams vykdant viešuosius pirkimus, patikslinta Viešųjų pirkimų įstatymo 33 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostata, leidžianti perkančiajai organizacijai atmesti tiekėjo paraišką ar pasiūlymą, jeigu tiekėjui (juridiniam asmeniui) už konkurencijos teisės pažeidimą paskirta ekonominė sankcija ir nuo šios sankcijos paskyrimo praėjo mažiau kaip vieneri metai.

Įstatyme panaikinta galimybė pirkti iš susietų įmonių. Taip pat nustatyta, kad komunalinio sektoriaus, kaip ir klasikinio sektoriaus perkančiosios organizacijos skelbtų apie pirkimus šio Įstatymo nustatyta tvarka, teiktų Viešųjų pirkimų tarnybai supaprastinto pirkimo procedūrų ataskaitas (išskyrus mažos vertės pirkimus), skelbtų apie sudarytas ir nesudarytas pirkimo sutartis įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 2–6 punktuose nustatytais atvejais (pirkimo procedūra buvo nutraukta, atmestos visos paraiškos ar pasiūlymai, paraiškų ar pasiūlymų nebuvo gauta). Be to, nustatyta, kad tik esant mažai pirkimo vertei (kai prekių ir paslaugų pirkimo vertė yra mažesnė kaip 100 tūkst. Lt, o darbų – mažesnė kaip 500 tūkst. Lt be pridėtinės vertės mokesčio) komunalinio sektoriaus perkančioji organizacija pačios tvirtinamose supaprastintų pirkimų taisyklėse gali nusistatyti atvejus, kai pirkimą gali atlikti ne Komisija, o perkančiosios organizacijos vadovo paskirti darbuotojai; sudaryti pirkimo sutartį žodžiu, kai atliekami supaprastinti pirkimai, kurių sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Lt (galiojusiame Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta, kad minėtus sprendimus komunalinio sektoriaus perkančioji organizacija gali priimti atlikdama iki direktyvinės vertės pirkimus, t. y. pirkimus kai prekių ir paslaugų vertė yra mažesnė kaip 1 422 554 Lt, darbų – 17 781 920 Lt).

Įstatyme nustatyta, kad perkančioji organizacija pirkimo dokumentus, kuriuos įmanoma pateikti elektroninėmis priemonėmis, įskaitant technines specifikacijas, dokumentų paaiškinimus (patikslinimus), taip pat atsakymus į tiekėjo klausimus skelbia Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje su skelbimu apie pirkimą. Jeigu pirkimo dokumentų neįmanoma paskelbti šioje sistemoje, perkančioji organizacija privalo tiekėjui juos pateikti kitomis priemonėmis.

Pakeistos Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos

2009 m. birželio 29 d. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus įsakymu Nr. 1S-61 buvo pakeistos Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 1S-43 (Žin., 2009, Nr. 54-2151). Pakeitimai įsigaliojo 2009 m. liepos 10 d.

Pakeitimais numatyta, kad sudarytos pirkimo sutarties šalis gali būti pakeista tuo išimtinu atveju, kai ji pertvarkoma,

reorganizuojama arba dėl perkančiosios organizacijos funkcijų perdavimo kitai perkančiajai organizacijai ar tiekėjo funkcijų perdavimo „vidinio“ persitvarkymo atveju (kai su pirkimo sutartimi susijusios funkcijos perduodamos pilnai kontroliuojamai jo įmonei, toliau liekant solidarai atsakingu už pirkimo sutarties vykdymą) pirkimo sutarties vykdymas perduodamas kitam ūkio subjektui (-ams). Kartu nustatyta, kad dėl pirkimo sutarties šalies pertvarkymo, reorganizavimo ar funkcijų perdavimo neturi pablogėti pirkimo sutartį vykdysiančio ūkio subjekto (-ų) galimybės tinkamai įvykdyti pirkimo sutartį palyginti su tuo ūkio subjektu, su kuriuo buvo sudaryta pirkimo sutartis. Naujoji šalis (tiekėjas) turi turėti ne mažesnę kvalifikaciją nei ta, su kuriuo buvo sudaryta pirkimo sutartis pagal kriterijus, kurie buvo nustatyti pirkimo dokumentuose. Pažymėtina, kad šie pakeitimai galimi ir be Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo.

Europos sąjungos teisės naujienos

VIEŠIEJI PIRKIMAI

Priimta direktyva dėl viešųjų pirkimų gynybos ir saugumo srityse

2009 m. liepos 13 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo iš dalies keičianti direktyvas 2004/17EB ir 2004/18EB (toliau – Direktyva). Direktyva įsigaliojo 2009 m. rugpjūčio 21 d.

Direktyva siekiama, atsižvelgiant į valstybių narių saugumo interesus, vystyti bendrąją užsienio ir saugumo politiką. Žinant tai, jog gynybos ir saugumo klausimai yra itin jautrūs, tikimasi, jog Direktyvoje numatomos procedūros atspindės būtent bendrą požiūrį Europos Sąjungos saugumo srityje.

Direktyva būtų taikoma viešiesiems pirkimams gynybos ir saugumo srityje, kurių objektas:

- (i) karinės įrangos tiekimas. Karine įranga laikoma įranga, specialiai sukurta ar pritaikyta kariniams tikslams bei skirta naudoti kaip ginklai, amunicija arba karinės medžiagos;
- (ii) jautrios įrangos tiekimas. Jautrią įranga laikoma saugumo srities įranga, susijusi su įslaptinta informacija ir (arba) reikalaujanti ją atskleisti;
- (iii) darbai, prekės ir paslaugos, tiesiogiai susijusios su (i) ir (ii) punktuose nurodyta įranga;
- (iv) darbai ir paslaugos specialioms kariniams tikslams arba jautrūs darbai ir jautrios paslaugos. Jautriais darbais ir jautriomis paslaugomis laikomi saugumo srities darbai ir paslaugos, susiję su įslaptinta informacija ir (arba) reikalaujantys ją atskleisti.

Specifiškai pažymėtina, jog Direktyva taip pat turėtų būti taikoma ir nekarinio saugumo srityje – tokiems pirkimams, kurie turi į pirkimus gynybos srityje panašių požymių ir yra tokie pat jautrūs. Ypač tai galėtų būti taikoma srityse, kuriose karinės ir nekarinės pajėgos kartu vykdo atsakingus uždavinius ir (arba) kai pirkimų tikslas – garantuoti Europos Sąjungos ir (arba) valstybių narių saugumą jų teritorijoje arba už jos ribų, pavyzdžiui, tai galėtų apimti sienų apsaugą, policijos veiksmus ir krizių valdymo misijas.

Direktyva turėtų apimti perkančiosios organizacijos poreikius per visą produkto gyvavimo ciklą, įskaitant tyrimus ir vystymą, pramoninį vystymą, gamybą, remontą, modernizavimą, pakeitimus, priežiūrą, logistiką, mokymus, bandymus, išėmimą

iš apyvartos ir sunaikinimą. Šie etapai apima, pavyzdžiui, studijų rengimą, vertinimą, sandėliavimą, transportavimą, surinkimą, aptarnavimą, išmontavimą, sunaikinimą ir visas kitas paslaugas po pradinio projekto.

Direktyvoje yra nemažai naujovių, specialiai pritaikytų prie konkrečių poreikių viešųjų pirkimų saugumo ir gynybos srityje, pavyzdžiui, iš kandidatų galės būti reikalaujama pateikti specialias garantijas užtikrinant informacijos saugumą (siekiant apsaugoti įslaptintą informaciją) ir tiekimą (siekiant užtikrinti savalaikį patikimą sutarčių vykdymą, ypač krizinių situacijų atvejais).

Valstybės narės turės įgyvendinti Direktyvą priimdamos atitinkamus nacionalinės teisės aktus iki 2012 m. rugpjūčio 21 d.

Strateginių partnerių Baltarusijoje VLASOVA MIKHEL&PARTNERS kantoros naujienos

- 2009 m. liepos 29 d. Baltarusijos Respublikos Ministrų Taryba priėmė nutarimą Nr. 1000, pagal kurį Baltarusijos valstybinės įmonės importo operacijas privalo suderinti su įmonę kontroliuojančių valstybės institucijų vadovais (vadovo pavaduotojais). Šio nutarimo tikslas – taupyti užsienio valiutą, vengti nereikalingo importo.
- 2009 m. rugpjūčio 6 d. Baltarusijos Respublikos Prezidentas priėmė dekretą Nr. 10 „Dėl papildomų sąlygų investavimo veiklai Baltarusijos Respublikoje sukūrimo“. Dekretas reglamentuoja investicijų sutarčių su investuotojais – tiek nacionaliniais, tiek užsienio - sudarymą. Investicijų sutartis sudariusiems investuotojams numatomos tokios lengvatos: galimybė
- išsinuomoti žemės sklypą nerengiant aukciono, žemės sklypo suteikimas tuo pat metu vykdant statybas, statyba ir tuo pat metu vykdomas projektavimo dokumentų rengimas, technologinės įrangos ir jos atsarginių dalių, reikalingų investicinių projektų realizavimui, importas netaikant importo muitų bei pridėtinės vertės mokesčio. Dekretas numato ir kitas lengvatas užsienio investuotojams, taip pat atsakomybę už įsipareigojimų pagal investicijų sutartį nevykdymą.
- 2009 m. rugpjūčio 6 d. Baltarusijos Respublikos Prezidentas priėmė įsaką Nr. 413 „Dėl įgaliojimų suteikimo juridiniams ir fiziniams asmenims atstovauti Baltarusijos Respublikos interesams pritraukiant investicijas į Baltarusijos Respubliką“. Įsakas numato investicijų agentų, kurių funkcija bus pritraukti investuotojus į Baltarusiją, institucijos sukūrimą. Investicijų agento statusą galės gauti asmenys, turintys praktinių žinių apie investicinių projektų parengimą realizavimui, taip pat asmeninių dalykinių savybių, leidžiančių vesti derybas su stambių bendrovių aukščiausiąja vadovybe.
- Valstybinis muitinės komitetas atšaukė apribojimus fiziniams asmenims išvežti prekes iš Baltarusijos. Fiziniams asmenims leista be kliūčių išvežti prekes iš šalies nepriklausomai nuo prekių kiekio ir kainos, vadovaujantis asmeninei nuosavybei taikoma supaprastinta muitinio įforminimo tvarka.
- Tarptautinis valiutos fondas neatmeta galimybės 2010 m. leisti Baltarusijai pasinaudoti nauja kreditavimo programa. 2009 m. rugpjūčio 25 d. vykusiam susitikime šį klausimą aptarė Baltarusijos Prezidento administracijos vadovas Vladimir Makej ir TVF Europos departamento direktorius Marek Belka.

Ši teisės aktų apžvalga yra tik informacinio pobūdžio ir pilnai neatspindi visų teisinio reglamentavimo aspektų. Dėl išsamios konsultacijos teisiniais klausimais prašome kreiptis į mūsų kontorą telefonais: (8 5) 251 44 44, (8 5) 251 44 45.